

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____
din _____

**Privind aprobarea proiectului de lege
cu privire la modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiției

LEGE
cu privire la modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 24¹ din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 59-60, art. 664), se modifică după cum urmează:

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Judecătorul ales în funcția de director sau director adjunct al Institutului Național al Justiției se detașează din funcție pe durata exercitării mandatului.”;

la alineatul (5) după textul „alin. (2)” se completează cu textul „și (2¹)” .

Art. II. – Legea nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 387, art. 789), se modifică după cum urmează:

1. Articolul 6:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Consiliul este alcătuit din 9 membri, din care:

1) 3 membri desemnați de Consiliul Superior al Magistraturii din rîndul judecătorilor, după cum urmează:

- a) un judecător din cadrul Curții Supreme de Justiție;
- b) un judecător din cadrul curților de apel;
- c) un judecător din cadrul judecătoriilor.

2) 3 membri desemnați de Consiliul Superior al Procurorilor din rîndul procurorilor, după cum urmează:

- a) un procuror din cadrul Procuraturii Generale;
- b) un procuror din cadrul procuraturilor specializate;
- c) un procuror din cadrul procuraturilor teritoriale.

3) 3 membri desemnați de ministrul justiției, dintre care unul, la propunerea Președintelui Republicii Moldova.”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Mandatul de membru al Consiliului încetează de drept în următoarele cazuri:

- a) depunerea cererii de renunțare la calitatea de membru al Consiliului;
- b) expirarea mandatului de membru al Consiliului;
- c) suspendarea sau eliberarea din funcția de judecător sau procuror;
- d) deces.”.

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Membrul Consiliului poate fi revocat de către autoritatea care l-a desemnat în cazul existenței circumstanțelor care exclud posibilitatea executării mandatului, precum și la cererea Consiliului, adoptată cu votul a două treimi din numărul membrilor, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor.”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Președintele Consiliului se alege prin vot secret din rândul membrilor Consiliului, pe durata mandatului de membru. Membrul Consiliului nu poate exercita două mandate consecutive de Președinte al Consiliului.”.

2. Articolul 7:

la alineatul (1), litera j) va avea următorul cuprins:

„j) aprobă încheierea acordurilor/memorandumurilor de cooperare cu instituții similare din alte state, de contribuție a donatorilor, precum și cu alte instituții și organizații în vederea realizării atribuțiilor și obiectivelor instituționale;”;

alineatul (2):

la litera e), cuvintele „și curriculum-urile disciplinare pentru cursurile de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror” se exclud;

se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) aprobă curriculum-urile disciplinare pînă la începerea activităților de instruire inițială din cadrul semestrului I și respectiv semestrului II;”.

3. Articolul 8:

la alineatul (2), după cuvintele „la cererea” se completează cu textul „directorului;”;

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Ordinea de zi a ședinței se plasează pe pagina web oficială a Institutului cu 2 zile înainte de desfășurarea ședinței. În cazul ședințelor extraordinare agenda ședinței se plasează cu o zi înaintea convocării acesteia.”;

la alineatul (4), textul „de membrul desemnat de președintele Consiliului sau, după caz,” se exclude;

la alineatul (5), cifra „5” se substituie cu cifra „3”;

la alineatul (10), propoziția „Regulamentele aprobate de Consiliu în vederea exercitării atribuțiilor prevăzute la art. 4 se publică și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.” se exclude.

4. La articolul 9, alineatele (1)-(3) vor avea următorul cuprins:

„(1) Directorul este ales prin concurs, cu votul majorității membrilor Consiliului, pentru un mandat de 4 ani, fără posibilitatea de a exercita două mandate consecutive, din rândul persoanelor care au diplomă de studii superioare în drept, fie echivalentul acesteia, și ale căror calificare profesională și experiență de lucru din ultimii 3 ani sunt corespunzătoare pentru realizarea atribuțiilor Institutului.

(2) Directorul își încetează activitatea la expirarea mandatului, în caz de demisie sau de deces. Directorul poate fi revocat, în baza hotărârii Consiliului, la propunerea a o treime din numărul membrilor Consiliului în cazurile de încălcare gravă a legislației, de constatare a calificării insuficiente sau a comiterii sistematice de abateri disciplinare.

(3) În cazul vacanței funcției de director și director adjunct, interimatul funcției de director este exercitat de către o persoană din rândul conducătorilor subdiviziunilor Institutului, numită, cu acordul scris al acesteia, prin hotărâre a Consiliului. Interimatul este exercitat pentru o perioadă determinată de cel mult 6 luni, care poate fi prelungit cu cel mult 6 luni în aceleași condiții.”.

5. Articolul 10:

la alineatul (1), cifra „5” se substituie cu cifra „3”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Mandatul directorului adjunct se încheie odată cu mandatul directorului, însă acesta continuă să-și exercite atribuțiile până la numirea unui nou director adjunct. Directorul adjunct poate fi revocat, în baza hotărârii Consiliului, la propunerea Președintelui.”.

6. Articolul 15:

alineatul (2):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) copia diplomei de licență în drept, copia diplomei de studii superioare de master în drept sau echivalentul acestora;”;

litera c) se completează cu textul „sau copia actului confirmativ care atestă vechimea în muncă;”.

litera e) se abrogă;

se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal precedent, în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 1 la Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.”.

7. La articolul 16 alineatul (1):

textul „doi membri desemnați de către Consiliul Superior al Magistraturii, doi membri desemnați de Consiliul Superior al Procurorilor” se substituie cu textul „doi

membri judecători desemnați de Consiliul Superior al Magistraturii, doi membri procurori desemnați de Consiliul Superior al Procurorilor”;

cuvintele „de Institut” se substituie cu textul „de Consiliu, prin concurs”.

8. La articolul 16 alineatul (3), după cuvintele „nu pot face parte membrii” se completează cu textul „Consiliului Institutului.”.

9. Articolul 17 alineatul (5):

litera d) se completează cu textul „ , precum și rezistența emoțională (psihologică);

se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) se bucură de o reputație ireproșabilă.

9. La articolul 18:

alineatul (1), textul „24 de ore” se substituie cu textul „2 zile lucrătoare”;

alineatul (2), după cuvintele „se desemnează de Consiliu” se completează cu textul „în condițiile art. 16 alin. (1) și (3)”.

10. Articolul 26:

la alineatul (2), după cuvintele „nu pot face membrii” se completează cu textul „Consiliului Institutului.”;

la alineatul (5), textul „24 de ore” se substituie cu textul „2 zile lucrătoare”.

Art. III. – Articolul 54 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 113), se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Procurorul ales în funcția de director sau director adjunct al Institutului Național al Justiției se detașează din funcție pe durata exercitării mandatului.”.

Art. IV. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția articolului II punctul 1 în partea ce modifică articolul 6 alineatul (2), care va intra în vigoare după încetarea sau revocarea mandatului la trei membri ai Consiliului Institutului Național al Justiției desemnați de Consiliul Superior al Magistraturii.

(2) Până la intrarea în vigoare a articolului II punctul 1 în partea ce modifică articolul 6 alineatul (2), Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor nu pot desemna noi membri în Consiliul Institutului Național al Justiției.

(3) Modificările în partea ce ține de nivelul instanțelor judecătorești și a procuraturilor din cadrul cărora pot fi desemnați membrii judecători și procurori vor fi puse în aplicare pe măsura încetării sau revocării mandatului la membrii actuali ai Consiliului Institutului Național al Justiției.

(4) În termen de o lună de la data publicării prezentei legi, Institutul Național al Justiției va aduce actele sale în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative a fost elaborat de Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul urmărește implementarea acțiunii 1.1.4. a) din *Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025*, aprobat prin *Legea nr. 211/2021*, care prevede: „*Instituirea unui mecanism de declarare și verificare a averii și integrității candidaților la etapa admiterii la Institutul Național al Justiției, a numirii în funcția de judecător și procuror și a promovării/transferării în funcție.*”.

Această acțiune are drept scop instituirea obligației de declarare a averii la etapa admiterii la Institutul Național al Justiției, în vederea asigurării integrității transparente în rândul viitorilor audienți ai Institutului.

Adițional, proiectul urmărește îmbunătățirea unui șir de aspecte administrative ce se referă la componența, selectarea și activitatea organelor de conducere ale Institutului Național al Justiției (în continuare – Institutului), în vederea asigurării unei reprezentativități proporționale a organelor de administrare a sistemului justiției.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede următoarele modificări esențiale:

1. Obligația completării și anexării la cererea de înscriere la concursul de admitere pentru formarea inițială a declarației de avere și interese personale.

Pentru a asigura criteriul de transparență și integritate în procesul de admitere la formarea inițială a candidaților, se propune instituirea obligației ca candidații să depună declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal precedent, în conformitate cu modelul prevăzut în *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*.

Acest mecanism este similar celui existent în cazul concursurilor pentru funcțiile de judecător și procuror, reglementat în *Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului*, precum și *Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură*.

2. Instituirea unui număr egal între membrii Consiliului Institutului desemnați de CSM și CSP.

La moment din partea CSP sunt desemnați doar 4 membri procurori. Iar, *per a contrario*, din partea CSM sunt desemnați 7 membri judecători. O asemenea distribuție inegală a membrilor dintre cele două autorități de administrare a sistemului justiției este inechitabilă și aduce atingere asupra reprezentării intereselor legitime ale comunității procurorilor.

Or, activitatea INJ este îndreptată, cu precădere, spre formarea inițială și continuă, atât a judecătorilor, cât și a procurorilor. Iar în cazul în care membrii judecători au o pondere mai mare în cadrul Consiliului, acest fapt poate determina predominarea unor decizii instituționale axate pe viziunea, experiențele, necesitățile și interesele judecătorilor. Prin urmare, membrii procurori au posibilități mai reduse de a influența decizii esențiale care țin de:

- a) strategia de dezvoltare a Institutului, precum și planul de acțiuni pentru implementarea acesteia;
- b) numărul de locuri care sunt scoase la concursul de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror;
- c) metodologiile de determinare a necesităților de formare inițială și continuă, etc.

Astfel, în vederea asigurării unei reprezentativități echitabile între membrii judecători și procurori ai Consiliului, proiectul propune ca din partea CSM și CSP să fie desemnați, în mod egal, câte 3 membri.

3. Prevederea expresă a nivelelor instanțelor judecătorești și a procuraturilor din cadrul cărora pot fi desemnați membrii judecători și procurori.

Această prevedere este necesară în vederea asigurării, în cadrul Consiliului, unui număr proporțional de membri în raport cu structura sistemului judiciar și a procuraturii.

Astfel, se propune următoarea repartizare:

1) 3 membri desemnați de Consiliul Superior al Magistraturii din rîndul judecătorilor, după cum urmează:

- a) un judecător din cadrul Curții Supreme de Justiție;
- b) un judecător din cadrul curților de apel;
- c) un judecător din cadrul judecătoriilor.

2) 3 membri desemnați de Consiliul Superior al Procurorilor din rîndul procurorilor, după cum urmează:

- a) un procuror din cadrul Procuraturii Generale;
- b) un procuror din cadrul procuraturilor specializate;
- c) un procuror din cadrul procuraturilor teritoriale.

În așa mod va fi asigurat criteriul obiectiv de reprezentativitate a judecătorilor și procurorilor per sistemul judiciar și a procuraturii.

4. Excluderea membrului Consiliului Institutului desemnat din partea Consiliului Rectorilor din Republica Moldova și atribuirea a doi membri suplimentari desemnați de ministrul justiției.

Consiliul Rectorilor din Republica Moldova reprezintă o instituție cu activitate nepermanentă, în componența acesteia fiind preponderent persoane fără studii juridice. Astfel, atribuirea acestei instituții de a desemna un membru în cadrul Consiliului Institutului este improprie.

Pornind de la faptul că procedura de organizare și desfășurare a concursului, precum și criteriile de selectare a candidaților din partea Consiliului Rectorilor este aprobat de ministrul justiției, se propune atribuirea a doi membri suplimentari desemnați de ministrul justiției (3 în total).

5. Un membru desemnat de ministrul justiției să fie la propunerea Președintelui Republicii Moldova.

În conformitate cu *Constituția Republicii Moldova*, precum și *Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului*, Președintele Republicii Moldova dispune de atribuții esențiale în cariera judecătorilor. Astfel, judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție de către Președintele Republicii Moldova. Mai mult ca atât, acesta poate respinge o dată candidatura propusă în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

Prin urmare, pornind de la atribuțiile constituționale ale Președintelui Republicii Moldova în materia carierii judecătorilor, se propune atribuirea unui membru al Consiliului propus de către acesta și desemnat de ministrul justiției.

6. Condiția selectării directorului și directorului adjunct al Institutului doar din rîndul persoanelor cu studii superioare complete în drept.

Funcția primordială a Institutului constă în realizarea formării inițiale și continue a judecătorilor și procurorilor. Prin urmare, este imperativ ca directorul și directorul adjunct al Institutului să fie aleși doar din rîndul persoanelor cu studii superioare complete în drept.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de lege nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul public național.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

După adoptarea proiectului de lege va fi necesară ajustarea actelor normative aprobate de Institutul Național al Justiției.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul hotărîrii este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

De asemenea, conform prevederilor art. 20 al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, elaborarea prezentului proiect de lege a fost demarată odată cu publicarea pe pagina web oficială a Ministerului Justiției la compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Anunțuri privind inițierea elaborării actelor normative*, a anunțului de inițiere a procesului de elaborare.

CERERE**nr. 03/3932 din 27 aprilie 2022**

pentru înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului Hotărîrii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> - Hotărîrea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative; - Proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Justiției
3.	Justificarea depunerii cererii (<i>indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului</i>)	Acțiunea 1.1.4. a) din <i>Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025</i> , aprobat prin <i>Legea nr. 211/2021</i> . Acțiunea nr. 3.8.5. din <i>Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022</i> , aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 235/2021</i> .
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	<ul style="list-style-type: none"> - Institutul Național al Justiției; - Consiliul Superior al Magistraturii; - Consiliul Superior al Procurorilor; - Președintele Republicii Moldova; - Curtea Supremă de Justiție; - Curtea de Apel Chișinău; - Judecătoria Chișinău; - Procuratura Generală; - A.O. „Centrul de Resurse Juridice din Moldova; - Centrul Național Anticorupție.
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Victor Kalughin, consultant superior, Direcția elaborare acte normative; Tel.: (022) 20 14 69; E-mail: victor.kalughin@justice.gov.md
7.	Anexe (<i>proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - Proiectul hotărîrii – 1 filă; - Proiectul de lege – 5 file; - Nota informativă – 3 file;

Secretar de stat /semnat electronic/ Veronica MIHAILOV MORARU